

ÖNCE ÖLDÜRÜLDÜ, SONRA YAKILDI: CİNAYET KURBANLARININ YAKILARAK ORTADAN KALDIRILMAYA ÇALIŞILMASI *

Killed first, burned after: attempting to eliminate victims of homicide by burning

Kamil Hakan DOĞAN¹, Şerafettin DEMİRCİ², Sermet KOÇ³

Doğan KH, Demirci Ş, Koç S. Önce öldürüldü, sonra yakıldı: cinayet kurbanlarının yakılarak ortadan kaldırılmaya çalışılması. Adli Tıp Bülteni 2011;16(2):49-53

ÖZET

Katiller, kurbanlarını ortadan kaldırmak ya da tanınmalarını engellemek amacıyla zaman zaman cesedi yakmak, ıssız yerlere gömmek, denize ya da akarsuya atmak gibi yöntemler uygulamaktadır. Bu tür olgularla karşılaşıldığında, ölümün üzerinden ne kadar süre geçmiş olursa olsun, çok dikkatli ve ayrıntılı bir otopsi yapılmalı, kimlik tespiti ve ölüm nedenine yönelik tüm bulgular değerlendirilmelidir.

Bu çalışmada, 2000-2008 yılları arasında Konya Adli Tıp Şube Müdürlüğü tarafından Konya il merkezinde ve adli tıp uzmanı tarafından Konya'ya bağlı ilçelerde öldürüldükten sonra cesetleri yakılan olgular değerlendirilmiştir. İncelemeye alınan dönemde toplam 10 olgu tespit edilmiştir. Olguların yaşları 16 ile 58 arasında değişmekte olup, ortalama yaş 35 ± 13 bulunmuştur. Cinayet yöntemleri açısından değerlendirildiğinde; bağla boğma üç olgu ile en fazla kullanılan yöntemdir. Altı olgu açık arazide yakılmıştır.

Yangın ortamından çıkartılan ya da dış ortamda yanmış halde bulunan cesetlerle karşılaşıldığında, kişinin yanığa ölümden önce mi yoksa sonra mı maruz kaldığının araştırılması önem taşımaktadır. Eğer kişi önce öldürülmüş, daha sonra yakılmış ise otopside solunum yollarında hiperemi ve konjesyon, is ve kurum bulaşıkları gibi yaşam sırasında yanığa maruz kalma sırasında ortaya

çıkabilecek bazı özellikler görülmemektedir. Bu tür olgularda orijin tespiti için, tam ve doğru bir olay yeri incelemesi ve ayrıntılı bir otopsi yapılmalı, kimlik tespiti için genetik inceleme yapılmalı ve gerçek ölüm nedeni ortaya konmalıdır.

Anahtar kelimeler: Cinayet, yanıklar, adli tıp

SUMMARY

Killers commit methods such as burning, burying to deserted places and throwing the corpses into the sea or the rivers in order to eliminate corpses of the victims of homicide or to avoid recognition of the victims of homicide. If such cases are encountered, regardless of how much time passed after death, the autopsy must be done in detail and very carefully and all findings should be evaluated for identification of victim and cause of death.

In this study, victims who were burned after homicide and whose autopsies were performed by the Directorate of Konya Branch of Forensic Medicine Konya in Konya city center and in districts of Konya by a forensic expert districts between 2000-2008 were evaluated. A total of 10 cases were identified during the period of examination. The age of victims ranged between 16 and 58 years and the average age was 35 ± 13 years. In terms of murder methods, the most commonly used method was ligature strangulation in three cases. Six victims were burned in open land.

¹Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Konya

²Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Konya

³İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İstanbul

*28-30 Nisan 2011 tarihinde Trabzon'da düzenlenen IX. Adli Bilimler Sempozyumu'nda sunulmuştur.

If burnt corpses are extracted from fire or encountered at the external environment, it should be investigated that the victim suffered the burns before or after death. If the person is first killed and then burned, hyperemia, congestion and soot in the respiratory tract may not be observed at autopsy which may arise with exposure to burn during the life. For the determination of the origin in such cases a complete and accurate death scene investigation and a thorough autopsy should be performed, genetic analysis should be done for the identification of victim and the cause of death needs to be determined.

Key words: Homicide, burns, forensic medicine

GİRİŞ

Fiziksel olarak yanma olayı günlük yaşamda ısınmak ve yemek pişirmek gibi faydalı amaçlar için kullanılabilirdiği gibi, zarar vermek amacıyla da kullanılabilir (1,2). Yangın ile ilgili ölümler çoğu kez çok karmaşık olan adli olgulardır. Bunun nedeni, hem olay yerinin, hem de cesedin tahrip olmuş olmasıdır. Olayların yeniden canlandırılmasında veya nedensellik bağının açıklanmasında otopsi bulguları olayı doğrular veya yardımcı olur. Bazen otopsi bulguları yangının orijini veya nedeni konusunda araştırmaya yöneltebilir (3).

Yanığa bağlı ölüm olgularında yangının nasıl başladığı, niçin kontrolden çıktığı, kişinin neden kaçamadığı, kişinin yangın başlamadan önce canlı olup olmadığı, yangının orijininin ne olduğu gibi pek çok sorunun cevabının aranması gerekir (3). Kaza orijinli yangınlarda yatakta sigara içme, bozuk elektrikli ısıtıcı kullanımı, yemek yapma ve ateşle oynama gibi eylemler sık yangın nedenidir (4-6). Yetişkin kurbanlar için predispozan faktörler alkolizm, yaşlılık, psikiyatrik ve nörolojik hastalıklardır (7,8).

Katiller, zaman zaman cesedi yakmak, ıssız yerlere gömmek, denize ya da akarsuya atmak gibi yöntemler uygulamaktadır. Burada amaç; kurbanların ortadan kaldırılması ya da tanınmalarının engellenmesi, böylece katilin kendisine ulaşılmasının önlenmeye çalışılmasıdır. Katil bunu yaparken, öldürdüğü kişiyi yok ettiği, ya da öldürdüğü kişinin kimliğinin tespit edilmesini engellediği zaman, kendisinin suçlu olarak yakalanmasının önüne geçeceğini öngörmektedir.

Bu tür olgularla karşılaşıldığında, ölümün üzerinden ne kadar süre geçmiş olursa olsun, çok dikkatli ve ayrıntılı bir

otopsi yapılmalı, kimlik tespiti ve ölüm nedenine yönelik tüm bulgular değerlendirilmelidir. Bu çalışmada öldürüldükten sonra yakılan cesetler değerlendirilerek, literatür bilgileri ışığında tartışılması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışma kapsamında Konya Adli Tıp Şube Müdürlüğü tarafından Konya il merkezinde ve adli tıp uzmanı tarafından Konya'ya bağlı ilçelerde 2000-2008 yılları arasında otopsi yapılan olgulara ait, Konya Adli Tıp Şube Müdürlüğü ve Konya'ya bağlı ilçe Cumhuriyet Başsavcılıkları arşivlerindeki otopsi raporları retrospektif olarak incelenmiştir. Değerlendirmeye alınan dönemde öldürüldükten sonra cesetleri yakıldığı tespit edilen olgular; yaş, cinsiyet, otopsi bulguları, öldürülme yöntemi ve bulunduğu yer açısından değerlendirilmiştir. Bu olguların tamamında adli tıp uzmanı olay yeri incelemesine katılmıştır.

BULGULAR

İncelenmeye alınan 9 yıllık dönemde ölü muayene ve otopsi işlemi yapılan toplam 4445 olgu içerisinde 10'u (%0.2) öldürüldükten sonra yakılmıştır.

Olguların yaşları 16 ile 58 arasında değişmekte olup, ortalama yaş 35 ± 13 bulunmuştur. Olguların 7'si erkek, 3'ü kadındır.

Olguların tamamına otopsi yapılmıştır. Otopsielerde, olguların hiçbirisinde yüksek ısıya bağlı oluşabilecek herhangi bir vital lezyona ya da solunum yolları, özefagus ve midede hiperemi, konjesyon, is ve kurum bulaşıkları gibi yangın ortamında canlı olarak bulunmaya ilişkin herhangi bir bulguya rastlanılmamış, ölümlerinin yanığa maruz kalmadan önce meydana geldiği sonucuna varılmıştır.

Cinayet yöntemleri açısından değerlendirildiğinde; bağla boğma üç olgu ile en fazla kullanılan yöntemdir. İkışer olguda künt kafa travması ve bıçaklama cinayet yöntemi olarak kullanılmıştır. Altı olgu açık arazide, üç olgu evde, bir olgu ise kuyu içerisinde yakılmıştır (Tablo 1).

Olguların tamamında, yakılmış olmalarına rağmen ölüm nedeni tespit edilebilmiştir. Olay yeri incelemesi ve otopside demonstratif önemli bulgular elde edilen bazı olgular ile ilgili bilgiler şu şekildedir:

Olgu 2, açık arazide bulunmuştur. Otuz iki yaşında bir kadına ait olduğu tespit edilmiştir. Cesette boyun

Resim 1. Otuz iki yaşında kadın bağla boğularak öldürüldükten sonra yakılmıştır. Boyunda plastik bağ ve telem görülmektedir (olgu 2).

bölgesinde bağla boğma telemi ve plastik bağ görülmüştür (Resim 1).

Olgu 3, yine açık arazide bulunan 37 yaşındaki bir kadına aittir. Cesette bağla boğma telemi tespit edilmiş ve olay yerinde cesetten iki metre uzaklıkta ve yanmamış halde kanlı bir kemer bulunmuştur (Resim 2).

Resim 2. Otuz yedi yaşında kadın kemerle boğularak öldürülmüş, daha sonra yakılmıştır. Olay yerinde cesetten ayrı bir yerde kanlı kemer görülmektedir (olgu 3).

Tablo 1. Öldürüldükten sonra cesetleri yakılan olguların özellikleri

Olgu	Yaş	Cinsiyet	Öldürülme şekli	Bulunduğu yer
1	16	Erkek	Bağla boğma	Açık arazi
2	32	Kadın	Bağla boğma	Açık arazi
3	37	Kadın	Bağla boğma	Açık arazi
4	28	Erkek	Künt kafa travması	Ev
5	30	Erkek	Bıçaklama	Açık arazi
6	36	Kadın	Künt kafa travması	Açık arazi
7	58	Erkek	Elle boğma	Ev
8	26	Erkek	Künt göğüs travması	Ev
9	29	Erkek	Av tüfeği yaralanması	Açık arazi
10	58	Erkek	Bıçaklama	Kuyu içi

Olgu 4, kullanılmayan eski bir evde yanmış halde bulunan 28 yaşında erkektir. Yapılan otopside, kafa kubbesi ve kaidesinde çok parçalı kırıklar, epidural ve subdural kanama tespit edilmiştir (Resim 3).

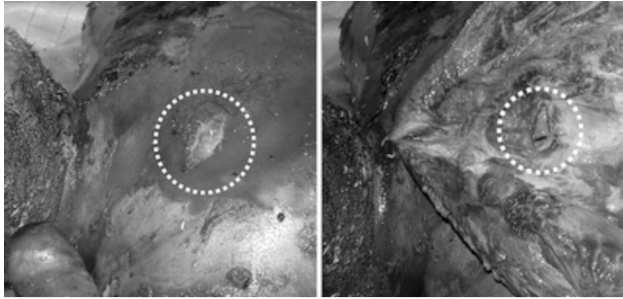
Olgu 5, açık arazide yanmış halde bulunan 30 yaşında erkektir. Ceset üzerinde kısmen yanmamış elbise ve ayakkabı parçaları görülmüş olup, dış muayene ve otopsisinde göğüs ön kısmında toraksa nazif kesici delici alet yarası tespit edilmiştir (Resim 4,5).

Resim 3. Yirmi sekiz yaşında erkek kullanılmayan eski bir evde yanmış halde bulunmuştur. Yapılan otopside, kafa kubbesi ve kaidesinde çok parçalı kırıklar, epidural ve subdural kanama tespit edilmiştir (olgu 4).

Resim 4. Otuz yaşında erkek, bıçaklanarak öldürüldükten sonra açık arazide yakılmıştır. Ceset üzerinde kısmen yanmamış elbise ve ayakkabı parçaları görülmektedir (olgu 5).

Resim 5. Olgu 5'in dış muayene ve otopsisinde göğüs ön kısmında toraksa nazif kesici delici alet yarası tespit edilmiştir.

TARTIŞMA

Literatürde yalnızca cinayet sonrası cesetleri yakılan olguların incelendiği tek çalışmaya rastlanılmıştır (9). Bu çalışmada Ankara'da 1998-2008 yılları arasında öldürüldükten sonra cesedi yakılan 13 olgu incelenmiş; olguların yaşlarının 24 ile 62 arasında değiştiği ve ortalama yaşın 43.5 olduğu, olguların 11'inin erkek, 2'sinin ise kadın olduğu belirtilmiştir. Çalışmamızda da olguların yaşları 16 ile 58 arasında değişmekte olup, ortalama yaş 35 ± 13 bulunmuş, erkek:kadın oranının ise 7:3 olduğu tespit edilmiştir. Yine aynı çalışmada en sık ölüm nedeninin 13 olgudan beşinde ateşli silah yaralanması ve üç olguda boğma ya da boyun basısı olduğu belirtilmiştir (9). Çalışmamızda ise dört olguda ölüm nedeni bağla ya da elle boğma iken, iki olguda bıçaklama, iki olguda ise künt kafa travması olarak tespit edilmiştir.

Yangın ortamından çıkartılan ya da dış ortamda yanmış halde bulunan cesetler açısından ölüm orijininin tespiti

önemlidir (10). Yanmış bir cesette ölüm nedeninin ve kriminal bir neden olup olmadığının belirlenmesi güçtür. Yanıklar dışında ölüme neden olabilecek yaralanmaların araştırılması önemlidir. Havayollarında, özefagus ve midede is bulaşıkları görülmesi, kişinin yangın ortamında canlı olarak bulunduğunu gösteren bir bulgudur (11). Bir cesedin cinayet sonrası yakılan bir ceset olduğunun anlaşılabilmesi için, vücudunda ölümcül yaraları ve yanıkla ilgili klasik vital bulguların bulunmaması gerekir (12,13). Çalışmamızda da tüm olgularda yanık ve yangın ortamında kalma ile ilişkisiz ölüm nedenleri tespit edilmiştir. Ayrıca olguların hiçbirisinde yüksek ısıya bağlı oluşabilecek herhangi bir vital lezyona ya da solunum yolları, özefagus ve midede hiperemi, konjesyon, is ve kurum bulaşıkları gibi yangın ortamında canlı olarak bulunmaya ilişkin herhangi bir bulguya rastlanılmamış, bu nedenle ölümlerinin yanığa maruz kalmadan önce meydana geldiği sonucuna varılmıştır.

Fanton ve ark. (14) 1993-2003 yılları arasında Fransa'nın Lyon kentinde yaptıkları çalışmada, 40 yanmış cesedi incelemişler, kişilerin buldukları yerler ve diğer bazı özellikleri incelediklerinde kaza ve cinayet ayrımını yapabilmişlerdir.

Özellikle açık arazide yakılmış bir cesedin bulunması durumunda büyük kuşku ile yaklaşılması gerekir (14). Yapılan bir çalışmada öldürüldükten sonra cesedi yakılan 13 olgunun 11'inin açık arazide bulunduğu belirtilmiştir (9). Çalışmamızda da olguların altısı açık arazide bulunurken, bir olgu kuyu içerisinde bulunmuştur.

Katil ya da katiller, kurbanlarını öldürdükten sonra yakarak, kimliklerinin tespit edilmesini engellemek, böylece kendilerine ulaşılmasını engellemeyi amaçlamışlardır. Ancak olgularımızın tamamında kimlik tespiti genetik inceleme de yapılarak doğrulanmıştır.

Sonuç olarak, yanmış bir ceset ile karşılaşıldığında, orijin tespitinin doğru bir şekilde yapılabilmesi için, tam ve doğru bir olay yeri incelemesi yapılmalı ve kimlik tespiti için genetik inceleme yapılmalıdır. Özellikle açık arazide yanmış bir ceset ile karşılaşılmaması, yüksek ısıya bağlı oluşabilecek herhangi bir vital lezyona ya da yangın ortamında canlı olarak bulunmaya ilişkin herhangi bir bulguya rastlanılmaması durumunda kuşku ile yaklaşılmalı, adli tıp uzmanları gerçek ölüm nedenini belirlemek için ayrıntılı bir otopsi yapmalıdır

KAYNAKLAR

1. Dehaan JD. Fire and bones. In: The Analysis of Burned Human Remains. Christopher WS, Steven AS, eds. London; Elsevier, 2008. pp. 1-14.
2. Fairgrieve SI. Forensic Cremation: Recovery and Analysis. Boca Raton; CRC Press, 2008.
3. Eke M, Soysal Z. Fiziksel etkenlerle oluşan zararlar. İçinde: Adli Tıp. Cilt II. Soysal Z, Çakalır C, editörler. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınları. İstanbul, 1999. 607-765.
4. Crikelair GF, Symonds FC, Ollstein RN, Kirsner AI. Burn causation: its many sides. J Trauma 1968;8:572-582.
5. Istre GR, McCoy MA, Osborn L, Barnard JJ, Bolton A. Deaths and injuries from house fires. N Engl J Med 2001;344:1911-1916.
6. McGwin G Jr, Chapman V, Rousculp M, Robison J, Fine P. The epidemiology of fire-related deaths in Alabama, 1992-1997. J Burn Care Rehabil 2000;21:75-83.
7. Marshall SW, Runyan CW, Bangdiwala SI, Linzer MA, Sacks JJ, Butts JD. Fatal residential fires: who dies and who survives? JAMA 1998;279:1633-1637.
8. MacArthur JD, Moore FD. Epidemiology of burns. The burn-prone patient. JAMA 1975;231:259-263.
9. Tümer AR, Akçan R, Karacaoğlu E, Balseven-Odabaşı A, Ketten A, Kanburoğlu C, Unal M, Dinç AH. Postmortem burning of the corpses following homicide. J Forensic Leg Med 2012;19(4):223-228.
10. Eckert WG, James S, Katchis S. Investigation of cremation and severely burned bodies. Am J Forensic Med Pathol 1998;9:188-200.
11. Saukko P, Knight B. Burns and Scalds, Saukko P, Knight B, eds. Knight's Forensic Pathology, third ed., London; Arnold, 2004. pp. 235-243.
12. Bohnert M, Werner CR, Pollak S. Problems associated with the diagnosis of vitality in burned bodies. Forensic Sci Int 2003;135(3):197-205.
13. Iwase H, Yamada Y, Ootani S, Sasaki Y, Nagao M, Iwadate K, Takatori T. Evidence for an antemortem injury of a burned head dissected from a burned body. Forensic Sci Int 1998;94:9-14.
14. Fanton L, Jdeed K, Tilhet-Coartet S, Malicier D. Criminal burning. Forensic Sci Int 2006;158:87-93.

İletişim:

Doç.Dr. Kamil Hakan DOĞAN
Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp
Anabilim Dalı, Konya
E-posta: drhakan2000@gmail.com